

dette Anlæg. Efter den Maade, hvorpaa denne Sag imidlertid er bragt i Forbindelse med den øvrige Deel af Jernbanenettes Fuldstændiggjørelse, vil jeg ogsaa finde det aldeles rigtigt, at dette Punkt tages under Overveielse, men jeg skal forbeholde mig, uagtet min forudfattede Kjærlighed for Jernbaner, eventuelt at stemme denne Deel af Lovudkastet ud.

Disse almindelige Bemærkninger angaaer jo kun det særlige Lovforslag, men jeg troer dog, at der nu, da der fra Regjeringens Side gjøres Skridt til en Udvidelse, og som det af Motiverne fremgaaer, kun det første Skridt til en meget betydelig Udvidelse af det hidtil Jernbanenettet efter Loven af 1861, kunde være sjællig Grund for den lovgivende Magt til at tage de derhen hørende Forhold under nærmere Overveielse. Det er nemlig meget betydelige Summer, mine Herrer, hvorom der her handles. Af de Meddelelser, som vi tidligere have faaet af Regjeringen, navnlig i forrige Rigsdagsmøde, fremgaaer det, at Udførelsen af Lovens af 1861 kunde anslaaes til mellem 16 og 17 Millioner, som altsaa vilde være anvendte ved Udgangen af næste Finantsaar, naar Lovens oprindelige Plan, med en ringe Undtagelse, som senere er bleven vedtaget, er gennemført. Summen er imidlertid i Virkeligheden meget større. Det, som Regjeringen har meddeelt, er naturligtvis rigtigt fra det Standpunkt, hvorfra Regjeringens Opgjørelse er affattet, men jeg troer, at der hører afskillige Summer til, som ogsaa maa tages i Betragtning, for at vi kunne faae et fuldstændigt og anskueligt Billede af, hvad det hidtil Jernbanenettet virkelig fra den 31te Marts 1869 maa siges at staae Staten tilbage for. Der er for det Første under disse Udgifter ikke indbefattet den meget betydelige Sum, der senere er kommen til som Følge af Statens Overtagelse af Driften, altsaa den hele Sum til Driftsmateriellet i den Stand, hvori det blev overtaget, og i den Stand, hvortil det nødvendigvis maa udvides for at kunne svare til de Fordringer, som Nutiden i denne Henseende maa stille, og som det contractmæssigt tilstedeværende Driftsmateriel paa ingen Maade tilfredsstiller. Jeg kan ikke sige, hvor meget dette vil være, men jeg troer ikke at feile meget, naar jeg antager, at det vil være

omtrent 3 Millioner Rigsbaler, der saaledes vilde være at føie til. Jeg er endvidere ikke vis paa, om alle Expropriationsomkostninger eller de Dele af Expropriationsomkostningerne, som definitivt skulle bæres af Statskassen og ikke senere fordeles paa de vedkommende Egne, ere indbefattede under Regjeringens oprindelige Beregning af 16 til 17 Millioner Rbd., men i alt Fald er der andre Udgifter, som endvidere foruden de af mig her paa-pegede maatte være at føie til. Der er navnlig de ikke ubetydelige Omkostninger ved Controlen med det hele Anlæg, og fremdeles kan det være et Spørgsmaal, om man ikke maa tilføie Beløbet af de eftergivne eller tilbagebetalte Toldafgifter; disse sidste vare i hvert Fald noget mere end blotte Versursummer i den Tid, da der var en Sondring mellem Monarchiets og Kongerigets sælles og særlige Indtægter og Udgifter. Tøier man til disse Beløb, over hvilke det forekommer mig usikkert at have detaillerede og nøjagtige Oplysninger fra den høitærede Ministers Side, hvilke maastee vilde være at erholde paa et senere Stadium af Sagen, hvad der endvidere efter det nærværende Lovforslag allerede foreligger som Regjeringens Anskuelse om det, der behøves, nemlig rigelig 3 Millioner Rbd. foruden Driftsmateriellet for disse nye Baner, om hvilket jeg ikke veed, hvorvidt det vil være indbefattet under disse 3 Millioner Rbd., og endvidere, hvad der kan ventes til Fuldstændiggjørelsen af Nettet, som det er paatænkt, men endnu ikke foreslaaet, nemlig Jernbanen til Strandby, være sig fra Wandrup, Veile eller et andet Sted, og Vestbanen fra Holstebro til det Havneanlæg, som Regjeringen haaber at kunne faae istand ved Søbjerg i Nærheden af Strandby, saa vilde de Herrer see, at om det end ikke tilnærmelsesviis, end ikke paa 100,000 Rbd. kan opgives, hvor meget det Hele vil være, saa vil man ikke feile meget, naar man siger, at de samlede Udgifter til en saadan Fuldstændiggjørelse af Jernbanenettet, deels de allerede udførte Baner, deels de af Regjeringen foreslaaede, og deels de af Regjeringen som paatænkte i en nærmere Fremtid antydede, let vilde løbe op til 30 Millioner Rbd., hvoraf for Diebliffet ikke meget over 20 til 21 Millioner kunne ansees